

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Karkere'nin hemü
vatanın yekbin!Devrimci savaşım,
devrimci özveri üstünde
yüksele!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 161
23 Haziran 1981

ÇEK-AL

FAŞİZM KONUSUNA DEVRİMÇİ
YAKLAŞIM

Selim Gür

Faşizm, teorik yönleriyle, tarihsel deneylerin dökümüyle çok geniş bir konudur. Bu yazıda biz, faşizmin ekonomik toplumsal temeline, uygulamalarına ve niteliğine, anti-faşist savaşım ile ilişkili Türkiye'yi ve Latin Amerikalı komünistlerin görüşlerini bizim menşelerle karşılaştırmalı olarak aktarmaya çalışacağız.

Faşizmin ekonomik- toplumsal temeli

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye' de Yürükoğlu yoldaşımız faşizm tehlikesinin temeline oldukça ayrıntılı olarak değinmişti:

"...Türkiye'de orta gelişmiş bir taban üstünde oluşan finans-kapital dışı açılmadığı, üstelik bir de kendisi emperyalizmin sömürsü altında olduğu için tüm çelişkiler olağanüstü keskinleşiyor..."

"Böyle bir ortamda, 'Batı biçimi' burjuva demokrasisi' yaşayamaz. Batı'daki ilk demokrasinin temeli, emperyalist süper kârdır..."

"...Türkiye burjuvazisinin 'özgürlükler' vermeye nefesi yoktur. Türkiye'de bugünkü faşist tehlikenin kaynağı da burada, bu ekonomik ve toplumsal yapıdadır. Faşizm isteği yapısaldır.

"Bu durumda olan yalnız Türkiye değildir. Koşulları aşağı yukarı birbirine benzeyen Arjantin, Brezilya, Portekiz gibi ülkelerin tümü için böyle bir durumdan söz edilebilir. Böylesi ülkelerde bugünkü ekonomik ve toplumsal koşullar sürdükçe, Batı tipi burjuva demokrasisi ufku kapalıdır..."

"...Ya halkın aşırı sömürsünü garanti altına alan faşizm, ya halkın devrimci enerjisini seferber ederek sorunları çözecek olan yol, ileri demokratik halk devriminin gerçekleşmesi. Ve bu devrimin çeşitli oportünist 'aşamalar' teorilerinin etkisiyle yarı yolda kalmayıp, Leninci kesintisiz devrim süreci içinde sosyalist devrime dönüşmesi, proleterya diktatörlüğünün kurulması" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. basım, s.56-58).

"Yurdumuzda devrimci durum da, faşizm tehlikesi de aynı kaynaktan, bugünkü ekonomik ve toplumsal tabandan yükseliyor. Kapitalizmin içine

düştüğü bunalımdan çıkıyor..."

"Halkın savaşımının yükseldiği yerde 'demokrasi' biter, faşizm, zorbalık çıplak diktatörlük başlar..."

"İşlerin göreceli olarak rahat gittiği, sınıf savaşımının sönük durduğu dönemlerde ve ülkelerde faşizm hiçbir zaman gerçek bir tehlike olamaz, olamamıştır. Ne zaman ki ülkede sınıf savaşımı yükselir, keskinleşir, yığımlar kurtuluş yollarına yönelir, ne zaman ki burjuvazi 'bildik yöntemlerle' yönetemez olur, işte o zaman egemen güçler çıkarı faşizmde görür. Erkinin tehlikede gören burjuvazi çıplak diktatörlüğe, faşizme sarılır. Boşuna, inine yaklaştıkça çakalların uluması artar dememişler. Türkiye'de olan da budur. *Giderek artan faşist tehlike, giderek olgunlaşmakta olan devrimci durumdan ayrılamaz.*

"Sosyal demokrasinin ülkemizdeki şu son bir yıllık iktidarı kimi umutların tersine, gösterdi ki, ya faşizm ya ileri demokratik halk devrimi ikilemi yapısaldır ve sürmektedir. 'Üçüncü yol'un, ülkemizin toplumsal yaşamında geçici bir ara aşama olduğu iyice belirlendi. Bir yanda devrimci güçler hızla büyüyüp güçleniyor, öte yanda faşizm tehlikesi

giderek artıyor” (agy, s.123-125).

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında faşizm tehlikesinin yapısallığı, devrimci durumla bağı, anti-faşist savaşım konusunda açık yanıtlar geldi. Birçok konunun yanısıra bu konudaki görüşler de TKP tabanında hızla yayıldı ve menşevik yönetimi harekete geçirdi. Menşevikler her türlü karalamaya başvurular ama “ideolojik” olarak verdikleri tek “yanıt”, kitaptan iki yıl sonra piyasaya sürülen içi boş, dar bir çerçeveyi aşamadı. “Çerçeve”de menşevikler, *EZHT*’deki faşizme ilişkin görüşlere şu “eleştirileri”(!) getirdiler:

“2. Faşizm tehlikesinin çözümlenmesi yanlıştır. Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde faşizmin kaynağı yalnız iç etkenler değil, özellikle emperyalizmdir.

“3. Yapısal ikilem olarak ileri sürülen ‘ya faşizm, ya devrim’ sloganı yanlıştır. Faşizmin geriletmesi, demokratik özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi görevlerini gözardı ediyor” (*İşçinin Sesi*, “Tarihsiz ve Talihsiz TKP MK Bildirisi”, sayı: 113-114).

Böylece menşevikler faşizmin ana kaynağını emperyalizm olarak saptadılar ve anti-faşist savaşı da burjuva demokrasisine sınırladılar. Yaşam menşeviklerin çerçevesini kırıp attı, *EZHT*’de faşizme ilişkin söylenenleri ise doğruladı.

Yalnızca Türkiye pratiği değil, dünyanın çok çeşitli ülkelerindeki somut çözümler de *EZHT*’deki görüşleri doğrulayıcı yöndedir. Örneğin, *Yeni Çağ (Barış ve Sosyalizm Sorunları)* dergisinin Nisan 1978 sayısında, Jaime Barrios (Salvador KP MK üyesi), Luis Padilla (Bolivya KP MK üyesi) ve Kiva Maydonik’in (Tarihçi-SSCB) ortak imzalarıyla yayınlanan “Latin Amerika’da faşizmin doğuşu ve özellikleri” adlı yazıda şöyle deniyor:

“Bunalım, *sosyal-ekonomik problemlerin çetinleşmesinde ve sömürücü yönetim çevrelerinin bunalımı olağan metodlarla çözmeye olanaksızlığında*; Latin Amerika ülkelerinde bağımlı, çarpık kapitalizmin ve kapitalizm öncesi kalıntıların sürdürülmesinde; *kıyasıyla sınıf savaşımında ve özellikle Küba devriminin üstün gelmesinden ve Şili’de, Peru’da, Bolivya’da ve diğer bazı ülkelerde devrimci süreçlerin gelişmesinden sonra bunalımdan devrimci bir çıkış yolu bulunması olanağının artmasında kendini gösteriyor...* Ve en sonu yerli burjuvazinin zayıflığında, yaklaşmakta olan devrim karşısındaki dağınıklığında ve temsili demokrasi sistemi çerçevesinde manevra alanının daralmasında beliriyor. (abç)

“Faşizm tehlikesi şu veya bu Latin Amerika ülkesinin belirli ekonomik gelişme aşaması içinde özellikle artıyor... Faşist eğilimlerin, gelişme bakımından orta düzeydeki bağımlı kapitalizmin düştüğü bunalımın olgunlaşması evre-

sinde en çabuk üsteleğini saptayabiliriz... Demek ki bu rejimler yapısal bunalımı doğurduğu problem ve çelişkileri ‘çözme’, ... ödevini yükümleniyor...

Tekelci büyük burjuvazi faşizme başvurmakla halkın öteki katmanlarının sırtına basarak kendi konumlarını güçlendirmeye; devrimci alternatifi hesaptan çıkarmaya; burjuva diktatörlüğünde yeni bir mekanizma yaratmaya, halk yığınlarının gelir düzeyini düşürmeye, birikim normunu yükseltmeyi garantilemeye, bağımlı devlet tekel yapılarının gelişmesini desteklemeye çalışıyor...

“Latin Amerika’da faşist eğilimlerin doğuşu herşeyden önce iç gelişmenin objektif yasa ve çelişkilerinden ileri geliyor...

“Bu süreç, Latin Amerika ülkelerinin sosyal-ekonomik ve politik çelişkilerini derinleştiren kapitalizmin genel bunalımı çerçevesinde oluşuyor. Demek oluyor ki faşizm egemen sınıfların burjuva demokrasisi çerçevesi içinde çözemedikleri yapısal bunalımın sonucudur.”

Görüldüğü gibi, yazıda faşizm tehlikesi ve devrim alternatifi birlikte ele alınıyor, bunlar yapısal bunalıma dayanıyor, burjuva demokrasininin geçersizliği vurgulanıyor ve faşizm tehlikesi ana olarak iç gelişmeye bağlanıyor. Faşist rejimlerin işlevi ise yapısal bunalımı giderme olarak belirleniyor.

Başka bir deyişle, *Yeni Çağ*’da getirilen fikirler *EZHT*’deki fikirlerle benzeşiyor, bizim menşeviklerin “çerçevesi”nin ise oldukça dışına düşüyor.

Faşizmin niteliği ve uygulamaları

Menşevikler faşizmin ekonomik-toplumsal temellerini, faşizm tehlikesiyle devrimci durumun bağınyı yadsıdılar. “Reel olan faşizm tehlikesidir” diyerek, faşizmin sınıfsal özünü gizleyip onu MHP ile sınırlayarak faşizmin gelmesine ister istemez yardım etmiş oldular.

Türkiye’de faşizmin MHP ile sınırlı olmadığını, “yurtsever ordumuz” eliyle gelmesinin daha büyük bir olasılık olduğunu Yürükoğlu yoldaşımız 1979’da yazdı:

“Gerçekten faşist bir iktidar olasılığı üstünde düşününce görürüz ki, bugünkü uluslararası ve ülke içi koşullar altında MHP eliyle bir faşizmdense, “demokratik ve yurtsever ordumuz” eliyle ya da ardında onun durduğu Kemal Satır gibi ‘tarafsızlar’ eliyle bir faşizm çok daha olasıdır” (R. Yürükoğlu, “Herşeyin Sonunu Kadrolar Belirleyecektir”, *İşçinin Sesi*, 15 Ağustos 1979).

Yaşam bu değerlendirmeyi doğruladı ve “yurtsever ordumuz” eliyle faşizm ülkeye dayatıldı.

“1980’e doğru ekonomik-toplumsal bunalım iyice derinleşti. İşsizlik her yıl artan bir hızla büyüdü. Pahalılık dayanılmaz boyutlara ulaştı. Sınıf savaşımı yükseldi. İşçi sınıfımız grevlerle, direnişlerle, gösterilerle, barikat savaşlarıyla tüm emekçi yığınların başında yürüdü. Devrim, karşı-devrim boğuşması, herşeyi belirleyen ana olgu olmaya başladı. Bir yandan burjuva devlet aygıtı işlemez duruma gelirken, öte yandan devletin faşistleşmesi süreci yol aldı.

“1980 yılında, ya devrim-ya faşizm ikilemi yol ağzına geldi. Oniki Eylül faşist darbesi böyle bir ortamda yapıldı. Faşist darbe, burjuva devletin dağılıp parçalanmış yanlarını açıklayarak, faşistleşmesi sürecinde nitelik dönüşümü sağlayarak ve buna dayanarak bunalımı emperyalizm ve yerli finans-kapital yararına, tersinden çözebilmek amacıyla geldi” (*TKP II. Konferansı Kararları — 1981*, s.13-14).

Menşevikler Komintern’in 7. Kongresi’nde yapılan “en .. en”li tanıma bir şablon gibi yapıldılar ama faşist cuntayı bu tanıma bir türlü yakıştıramadılar. Faşist diktatörlüğe önce askersel diktatörlük derken, şimdi diktatörlüğü bile kaldırdılar, askersel yönetim diyorlar.

Konferans menşeviklerin faşizme ilişkin tutumunu, yeni dönemdeki yeni ihaneti sergiledi:

“Yıllardır ülkemizin yaşadığı devrimci durumu yadsıyan partimizin oportünist kanadı, şimdi de darbenin faşist niteliğini yadsıyor. Göstermelik MHP’li avımı ve cuntanın içinde ‘daha kötü’ bir kanadın varlığını buna gerekçe olarak kullanıyor. Hatta ‘kötü’süne karşı ‘iyi’ kanadı ‘ilerletmeye’ çalışıyor. CHP ile cepheyi bu ‘iyi’ kanadı da içine alacak biçimde genişletmeye çabılıyor. Cuntaya anti-faşist yetenekler yakıştırıyor.

“Bunlar, oportünizmin faşizm anlayışının sağlığını gösteriyor. Bir kez, cuntanın MHP’li avı göstermeliktir, yığınların anti-faşist duygularını sömüren, hedef şaşırtmaya çalışan bir demagojidir. Ama böyle olmasa da, kapitalizmde genel çıkar birçok özel çıkarın çatışmasıyla ortaya çıktığı için, faşist bir yönetimde de kanatların varlığı şaşırtıcı değildir. Tarihde bunun en canlı örneği Nazilerdir. Romanya’da faşist diktatörlük kurulunca, ilk yaptığı iş, faşist partinin liderlerini öldürmek olmuştur” (agy., s.21-22).

Konferans, aynı zamanda faşizmi belirleyen özelliklerin genel çerçevesini net bir biçimde koydu:

“Faşizme en başta öz işlevi açısından bakmak gerekir. Genel bir yaklaşımla faşizm emperyalist aşamanın karşı devrimidir...

“Faşizm finans-kapitalin açık şiddete dayalı diktatörlüğü altında ‘rejimi kurtarma’ çabasıdır. Bu bakımdan, başını, kapitalizmi kurtarmanın nesnel gerek-

sinimleriyle, kendi gurupsal çıkarları en iyi üstüste düşen finans-kapital gurubu çeker. Başka bir deyişle, yığınlar üzerinde en ağır şiddet uygulanmasını, şovenizmi kışkırtarak, silahlanarak, gerekirse savaşla dışı açılmayı, vb kendi somut gereksinimlerinden hareketle savunan finans-kapital gurubu faşist diktatörlüğe 'öncülük' yapar. Ancak bir gurubun kendi somut istemlerinden çıkarak 'gereksinimleri' en iyi görüyor olması, bunların yalnız o gurubu ya da yalnız finans-kapitali değil, tüm kapitalizmi kurtarmanın nesnel gereksinimleri olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

"Faşizmin kapitalizmi kurtarmaya yönelişi, tüm burjuvazinin desteğini alması için nesnel temeldir. Ülkenin yüksek sınıf savaşları yaşamış olması, burjuvazinin işçi sınıfı korkusuyla dolu olması da onun bu desteğini esirgememesinin güçlü bir öznal dayanağıdır.

"Azınlığa dayalı hiçbir açık diktatörlük, öteki sınıflar üzerinde yalnızca kaba şiddetle ayakta duramaz. Faşist diktatörlüğün de, çeşitli ekonomik manevralarla ve yoğun propagandayla beslenen bağlaşıklık siyasetleri vardır. Bu nedenle, faşist diktatörlüğe şu ya da bu kesimin öncülük etmesinden kalkarak, bundan doğrudan ya da dolaylı çıkarı olanları unutmamak gerekir. Bu gerçekler dikkate alınmalı, anti-faşist savaş hiçbir zaman finans-kapitalin de yalnızca bir kesimine karşı savaşa indirgenmemelidir" (agy, s.19-20).

"Türkiye'de faşist diktatörlüğün başını askersel endüstri kompleksini, otomotiv gibi alanları kapsayan üniformalı ve sivil finans-kapital kesimi çekiyor. Bu kesim öncülüğünü kabul ettirmek için özellikle tekstil çevresinde öbeklenen kesimlerle kapışıyor" (agy, s.24).

"Türkiye Almanya değildir. Faşist cuntanın üzerine durduğu ekonomik taban çok daha güçsüzdür. Gelir dağılımında ondan alıp buna vererek manevra yapma olanağı dardır. İşçiden aldığı birazını küçük burjuvaziye sus payı olarak veremez. Faşist cuntanın bu olanağı yalnızca tekeldişi burjuvaziye kadar varabiliyor. Onun dışındaki tüm kesimlerden yalnızca almak ve üstelik uzun süre almak zorundadır. Bu da yurdumuzda faşizmin kurmaya çalıştığı iktidar blokunun ekonomik-sınıfsal tabanını yalnızca burjuvazi ile sınırlıyor" (agy, s.30).

Böylece Konferans kararları, hem faşizm anlayışının genel çerçevesini, hem de Türkiye'deki faşist diktatörlüğün öncüsünü ve bu öncünün çevresindeki iktidar blokunu belirledi.

Yukarıdaki bölümde sözü geçen *Yeni Çağ*'daki yazıda da buna benzer görüşler yer almaktadır.

"Bundan 40-50 yıl önce olduğu gibi, çağdaş Latin Amerika'da da bu blokun (iktidar bloku—S.G.) içinde çoğu ah-

valde ön planda gelen yabancıyla yerlisiyle finans-kapital yönetmenlik rolünü oynuyor" (*Yeni Çağ*, Nisan 1978, s.337).

Görüldüğü gibi, yazıda faşizme ilişkin olarak, bir iktidar blokundan ve bu blokta finans-kapitalin yönetici rolünden söz ediliyor. Yine aynı yazıda, Latin Amerika'daki faşist rejimlerin uygulamaları şöyle anlatılıyor:

"Faşist rejimlerin, kıtada diğer burjuva egemenliği biçimlerinden kendilerini ayırdeden en karakteristik 'genetiksel' ve 'görevsel' çizgisi de, politik erk sistemi içinde gerçekleştirilen bir dizi önlemlerdir.

"Bu önlemler herşeyden önce söz konusu politik erkin anayasal temellerini değiştiriyor, ya da giderek büsbütün silkip atıyor. Faşizm, genellikle, temsili burjuva demokrasisini yalnız eylemde değil, biçimsel olarak da yok ediyor, yurttaşların yasalarda garantili hak ve özgürlüklerini çiğniyor, politik partilerin rolünü ve önemini de hiçe indiriyor. Böylece demokrasinin yerini bir askersel veya askersel-sivil dikta rejimi alıyor. Hemen hemen her zaman, parlamenter sistem, yargı organlarının bağımsızlığı, basın özgürlüğü, üniversitelerin ve yığinsal örgütlerin özerkliği eylemde ortadan kaldırılıyor. Yerel özyönetim organlarının varlığına son veriliyor, yetkilerin bölünmesi ilkesi yok ediliyor.

"Tüm reel politik erk (kararlar alma ve zor kullanma yetkisi) sömürücü sınıfların doruk kesiminin ve silahlı güçlerin elinde toplanıyor ve artık asıl bunlar dolaysız yönetim gücü haline geliyor. Halk hareketinin en kıyıcı ve kanlı metodlarla ezilmesi günlük bir uygulama oluyor. İşkenceler ve öldürme olayları rejimin diğer özellikleriyle organik olarak bağlı bir temel nitelik çizgisine, politik egemenliğin ve uluslararası tekellerce sosyal-ekonomik faşist 'tasarı' dayatmacaların belirtisine dönüşüyor.

"Bütün faşist rejimlerin ortak olduğu ikinci önlemler takımı sosyal-ekonomik alanla ilişkilidir. Bu alandaki politika, burjuva toplum düzenini savunma ve sürdürme tutumu olarak belirlenir. Bu politikanın ana karakter çizgisi, emekçilerle her türlü uzlaşma çizgisinin ilkesel olarak reddedilmesidir. Bu cümleden olarak, ulusal gelir dağılımında emekçi yığınların yararına herhangi bir değişmeye yanaşılmıyor. Faşizm, birikim düzeyini her ne pahasına olursa olsun yükseltmek ve sermaye merkezleşmesi sürecini hızlandırmak için çırpınırken, bir avuç yeni oligarşinin zenginliği ile halkın ezici çoğunluğunun çaresiz yoksulluğu arasında çok büyük bir uçurum yaratıyor, faşist eğilimlerin geçici olarak üstün geldiği ülkelerin bütün sosyal problemleri keskinleşiyor. Ulusal gelirden emekçilerin payının sürekli azalma-

sı, herşeyden önce reel iş ücretlerinin ve halk yığınlarının yaşam düzeyinin düşmesinde kendini gösteriyor.

"Faşist modelin ekonomi politikasını oluşturan üçüncü küme önlemlere gelince, bunların çeşitli rejimler tarafından gerçekleştirilmesinde önemli ayrımlar vardır. Öyle ki, Brezilya'da, örneğin, geniş ölçüde ekonomik gelişme, bağımlı sanayileşme, gerek Latin Amerika ülkeleri pazarları, gerekse başka kıtalar pazarları için ihrac malları üretimi yolu tutuldu. Şili ve Uruguay'da, aynı zamanda Bolivya'da bölüm bölüm artış eğilimleri, yani emperyalist 'merkez'in istekleri ve dolaysız çıkarları temeli üzerinde tek tek işkollarını geliştirme yönü bugün de ağır basıyor.

"Öte yandan, faşist rejimlerin ekonomi-politikalarını yaşama geçirme metodlarında benzeşen çizgiler vardır. Örneğin, her araca başvurulacak, halk yığınlarının gereksinimlerine kulak asmadan, biçimsel ekonomik kalkınma yolunda yüksek göstergelere erişmeyi yeğlemek gerektiği propaganda ediliyor; bu yolda 'verimlilik', 'etkinlik', 'rasyonelleştirme' vb gibi ölçütler dilden düşürülmüyor.

"Bu ekonomi politikası önemli derecede yabancı sermayenin 'yardım'ına dayanıyor ve terör zoruna 'politik istikrar' ve 'yeni ihrac malları işlemi' (en çok şimdi büyük korporasyonların ilgilendikleri mallarda) genişletmek yoluyla ülkeye yabancı sermaye akımı sağlamayı amaçlıyor" (*Yeni Çağ*, Nisan 1978, s.339-341).

Bir kez, yukarıdaki yazıda MHP gibi bir siyasal partinin siyasal erki alması, faşizmin belirleyici özellikleri arasında sayılmıyor. Faşizmden "askersel veya askersel-sivil dikta rejimi" olarak söz ediliyor. İkincisi, faşizmin aldığı önlemlerin temel bir karakteristiği olarak, "burjuva toplum düzenini savunma ve sürdürme" belirtiliyor. Üçüncüsü, faşizmin geçici olarak üstün geldiği ülkelerde toplumsal sorunların keskinleştiği ve bu sorunların çeşitli ülkelerde farklılıklar gösteren somut önlemlerle emperyalizm ve finans-kapital yararına, halka karşı bir yoldan çözülmeye çalışıldığı anlatılıyor.

Yukarıdaki yazıda anlatılanlar, askeri faşist diktatörlüğün Türkiye'deki uygulamalarıyla büyük benzerlikler taşımaktadır, ama menşeviklerin Türkiye'deki rejimi değerlendirmeleriyle oldukça farklıdır.

Anti-faşist Savaşım

TKP menşevik kanadı da kuşkusuz "anti-faşist savaşım" veriyor! Ancak

onların "anti-faşist savaşı" cunta içindeki, MHP'yi yargılayan "iyi" kanatla ve tekeldışı burjuvaziyle birlikte, yine cunta içindeki, ilerici güçlere vuran, faşizmi getirmek isteyen "kötü" kanada karşı garip bir anti-faşist savaştır. Bu "savaşın" en ileri hedefi de kurucu meclis ve 1961 Anayasasıdır.

Menşevikler tekeldışı burjuvaziyle birlikte, faşist cuntanın "iyi" kanadını ilerletmeye çalışırken TİP ve TSİP'in de gerisine düştüler. Bugünkü yönetime faşist demeyerek, menşevikler, küçük burjuva sosyalist hareketlerin öncülüğünü yitirdiler.

TİP ve TSİP cuntayı faşist olarak niteliyorlar ancak anti-faşist savaşta devrimci tavır almayarak, Atatürkçülüğe övgüler dizerek, menşeviklerle reformist konumda birleşiyorlar. Menşevikler, ortak noktaları öne çıkarıcı her zamanki "yapıcı" tavırları içinde ve ardçıların öncülüğünü yeniden ele geçirebilme çabasıyla, cuntanın faşist olup olmadığını tartışmasını, "skolastik" tartışmadır diye örtbas etmeye çalışıyorlar. *Aulum*'ın Şubat 1981 sayısında, "Eylem birliği olanaklı mı?" başlıklı yazıda, "cuntanın faşistliği" üstüne tartışmalar politik sonuçları olmayan, kısır skolastik tartışmalar" deniyor.

Dün devrimci durum tartışması kısır- dı, bugün faşizm tartışması kısır oldu. Devrim yapmaya niyetleri olmadığından, hangi ortamda, kime karşı, kimle birlikte dövüleceği menşevikler için anlamsızdır. Onların niyeti, hedefi bugün her zamankinden daha açık ve nettir. 27 Mayıs'ı kutlarken, *TKP'nin (!) Sesi* radyosu şöyle diyor:

"Bir tarafta ulusal kurtuluş savaşı öncesinden beri emperyalizmle uşakça işbirliğini seçmiş gerici güçlerin çizgisi, öbür tarafta Atatürkçüsü, sosyal-demokrati, sosyalisti, komünisti ile en geniş ilerici demokrat güçler yer alıyor. Bir taraf 1961 Anayasası'nı tümüyle gerici bir anayasa ile değiştirilmesi için, öbür taraf 1961 Anayasası'ndaki hak ve özgürlüklerin geriye götürülmemesi için savaşım veriyor."

Yani menşevikler savaş hedeflerini 1961 Anayasası'nın geriye götürülmesiyle kısıtladıklarını radyoda günde beş vakit bağırıyorlar! Hedefi düzgün bir burjuva demokrasisi olarak bile saptamıyorlar.

Latin Amerika'da komünistler ise faşizme karşı savaşta hedefin burjuva demokrasisine dönmek olmadığını açıkça belirtiyorlar:

"Latin Amerika ve Karayip bölgesi ülkeleri komünist ve işçi partilerinin 1975 yılında yaptıkları Havana toplantısının bildirisinde şöyle deniliyor: 'Latin Amerika'da dönüşümler yolu, uyumlu ve sürekli bir savaşım gerektiriyor. Bu savaşım, faşizmle kavga, emperyalizme ve oligarşiye karşı demokrasiyi

savunma ve aynı zamanda politik yaşantıya halkın etkenlikle katılması tek bir süreç oluşturuyor.'

Bu nedenle şimdi Latin Amerika ülkeleri halkçı güçlerine burjuva temsili demokrasisine dönmek değil, ilerici, demokratik bir düzen yaratma ödevi düşüyor. Bu ülkelerde, bütün ilerici sosyal çevreler, geçmişin burjuva-demokratik kazanımlarını önemce küçümsemeden, faşizmin yerine gerçekten sosyalist perspektifler açan demokratik bir sistem getirmek üzere savaşım yürütüyorlar" (*Yeni Çağ*, Nisan 1978, s.346).

Görüldüğü gibi, 1978'de yazılan bu yazıda, demokratik hakları savunma, sosyalizme açılan bir halk devrimi için savaştan kopuk olarak ele alınmıyor. Bizim menşeviklerin bugünkü çizgisi ise, dünya işçi hareketinin deneylerine taban tabana terstir.

Komünistler yaşadıkları dönemi, dönemin görevlerini proletaryanın sınıfsal çıkarları doğrultusunda net ve açık koymak zorundadırlar. Taşdıkları komünist sıfatı bununla bağlıdır. Bu işlevi yerine getiremeyenler o yüce sıfatı kirlendirirler.

Türkiye işçi sınıfının öncüsü TKP Leninci kanadı, dün devrimci durumda olduğu gibi, bugün, faşist cuntanın getirdiği gericilik döneminde de komünist sıfatını onurla taşıyor.

Bunu sınıf savaşımının her aşamasında kanıtıyor. TKP II. Leninciler Konferansı Türkiye ortamını doğru değerlendirmekle yetinmedi. Faşist diktatörlük altında, gericilik dönemine giren ülkemizde sınıf savaşımının hedefini, görevleri ve bu görevlerin üstesinden gelmenin, faşist diktatörlüğü devrim yoluyla alaşağı etmenin yollarını da net olarak gösterdi.

"Bugün Türkiye'de komünistlerin taktiklerini belirleyen iki koşul vardır. *Birincisi*, devrimci duruma yol açan ekonomik-toplumsal bunalım sürmektedir. Bunun üzerine bir de faşist iktidarın devrim yoluyla alaşağı edilmesi zorunluluğu geçerliliğini korumaktadır. Karşı-devrim bunalımı çözemediği sürece, bastırılan devrimci durumun daha büyük bir güçle fıskırması kaçınılmazdır. *İkincisi*, bugün Türkiye'de karşı-devrim egemen olmuştur. Burjuvazi, işçi sınıfına ve tüm emekçilere karşı görülmedik bir vahşetle saldırmaktadır.

"Bu koşulların birincisi, faşist diktatörlüğün devrilmesi savaşımını sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi savaşımıyla bağlamayı, devrim propagandasını yoğun olarak sürdürmeyi, devrimci enerji birikimini hızlandırmayı gerektiriyor. *İkincisi*, faşist diktatörlüğün yerle bir edilmesi savaşımının bugün savunma aşamasında olduğunu belirliyor.

"Faşist diktatörlük, ülkemizde sınıf-

ların karşılıklı yeralımını, değiştirmemiştir. Bu nedenle, devrimin yolu üzerinde görüşlerimizde değişiklik gerektiren yeni bir durum yoktur. Partimizin taktiği değişmemiştir. İşbirlikçi-tekeldi burjuvaziye ve emperyalizme karşı, tekeldışı burjuvaziye halk sınıflarından soyutlayarak, kır ve kent küçük burjuvazisinin ve Kürt ulusal hareketinin proletarya hegemonyasında bağlılığını kurarak, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek.

"Ancak, partimiz bu taktik çizgisini yaşama geçirirken, bugün kullanacağı yöntemlerde ve savaş biçimlerinde yeni koşulları dikkate alacaktır.

"—Parti örgütünü hızla yeni koşullara uygun olarak yeniden örgütlemek ve güçlendirmek bugün baş görevidir.

"—Devrim propagandasını, devrimci enerji birikimini hızlandıracak, devrimci durumun yeniden fıskırmasına yardımcı olacak bir içerikle yoğun olarak sürdürmek. Faşist diktatörlüğe karşı savaşımı devrim savaşımına bağlamak.

"—Geçmiş dönemin derslerinin yoğun propagandasını yapmak...

"—Kaçınılmaz olan yeni devrimci dalgaya proletaryanın hazırlığı için, sosyalist bilincini pekiştirmek, küçük burjuva kaynaklı oportünizmi partisinden söküp atmak, her çeşit burjuva ideolojisine karşı dünya proletaryasının kızıl enternasyonalist bayrağını yükseltmek.

"—Faşist iktidarın işçi sınıfı ve emekçi halka karşı ekonomik-siyasal her çeşit zorbalıkla yürüdüğü bugün, ekonomik-demokratik haklar savaşına büyük önem vermek. Bu savaşımı, genel siyasal görevlerle bağlamak.

"—Faşist iktidarı alaşağı etmeyi, devrimi hedefleyen ve günün koşullarına uygun çalışan siyasal hareketlerle eylem birliği yönünde ısrarlı çaba harcamak. Bunun yanı sıra, işçi sınıfının çıkarlarına uygun düştüğü ölçüde, faşist iktidara karşı olan hiçbir siyasal hareketle eylem birliğini reddetmemek;

"—Yavan günlük çalışmaya tam bir komünist cefakârlığıyla daha büyük ağırlık vermek;

"—İşçi sınıfına, gereksinim duyduğu güç toplama fırsatını sağlayan, onu zamansız ve yersiz çıkışlarla kırdırmanın eylem biçimlerini bulup uygulamak.

"Geri çekilmeyi bilmeyen, derslerden öğrenmeyen ve geri çekilme döneminde saldırtıya geçmenin hazırlıkları doğrultusunda yararlanmayan bir sınıf yenmeyi başaramaz. İşçi sınıfımız şimdi yenmeyi öğreniyor. Türkiye'nin tarihsel yazgısını yerine getirecek, devrimi yapacaktır.

"Tanklarla gelen zorbalar devrimle gidecektir" (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s.35-36).